

MATTHEW TREE, GIRONA 70, 3-2, BARCELONA 08009, CATALONIA - SPAIN

Tel. 265 49 29

8/12/92

Estimat Jordi,

Com va això? Espero que hagi rebut la meua última carta (la que acompanyava les fotocòpies de les pàgines del llibre d'en Ferguson). Sempre m'has aconsellat d'enviar les cartes certificades i ben certificades però com que semblava que sempre arribaven al seu destí no ho he fet pas. Crec que la vaig enviar fa un parell de mesos o així, i és possible que aquesta vegada hi ha hagut mala sort. De totes maneres, no hi ha cap problema, sempre puc refer les fotocòpies, tot i que no n'he fet cap còpia, de la carta - ho faré d'ara endavant, això sí.

Com veuràs, hi incloc la ressenya de El Gall Foll que va sortir a l'AVUI el 29 de novembre. Espero que t'agradi - lògicament, no podria anar dient que aquesta novel·la fos tot el que diuen que és els seus editors, però tampoc es tractava de bescantar-la sense miraments. Quant a la traducció, no el vaig llegir de la primera pàgina fins a l'última (feia tant poc temps que l'havia llegit en anglès, si us plau!) però sí uns trossos bastant llargs, i em semblava que l'has amillorat, sobretot quant a l'estil. ("Un malparit pelut, una virago del dimoni amb una bufeta esbojarrada etc." - p. 42 - per exemple). *(No ho dic pas per criticar!)*

Com va Middlemarch? Igualment he ficat la pota, i la cosa que més t'agradaria del món seria fotre el totxo sencer per la finestra i obrir-te tres ampolles de cava seguides. Jo el recordo com un llibre immensament plàcid i parsimoniós. Preferia Silas Marner, que em va fer plorar com una Magdalena. Però fa molt de temps de tot allò - de fet gairebé no he tocat els clàssics anglesos des de Bleak House fa uns tres o quatre anys. D'altra banda - i temo que això podria ser, al fons, un perjudici absurd - tampoc m'engresca la literatura anglesa actual. S'han fet molts escarafalls amb el mateix David Lodge per exemple (que acaba de publicar una anàlisi de la novel·la com

a gènere a la qual les revistes i programes de TV especialitzats hi estan dedicant força espai, a Anglaterra), però jo no hi veig gaire cosa més que un humorista hàbil i lleuger de mena. Pel que fa als Ian McEwan, Martin Amis, Julian Barnes i seguidors respectius, només llegir el primer paràgraf d'una obra seva em fa venir un sentit de dejà vu desagradable - tant anals ells! I podria ser casualitat, però és precisament un escocès - Alasdair Gray - que em sembla un dels escriptors més interessants a l'anomenat Regne Unit, i no només perquè és independentista (fet que ja l'ha aïllat fins a un cert punt de l'establishment editorial britànic), sinó perquè ell sí que escriu, no es preocupa de si encaixa amb tal o tal teoria, no toca temes dels quals no sap ni un borrall, no gasta els fums 'literaris' tan típics dels escriptors que volen que quedi ben clar amb cada frase que són una mena de superdotats en comparança amb la xusma, (no fos cas que aquesta agafés la idea que 'qualsevol persona pot escriure si ho vol') i no té por d'utilitzar l'humor, de fer acudits, i, de vegades, fins i tot de fer el ridícul i així mateix de ridiculitzar-se, una característica tant atractiva com escassa, aquesta última: els escriptors són tan solemnes, en general, no? (A propòsit - el millor llibre de l'Alasdair Gray es diu Lanark).

Quant a mi, precisament aquests dies estic escrivint força, sobretot aquest recull de narratives més o menys llargues en anglès amb les quals vull fer un llibre més o menys homogeni per enviar a Londres. També segueixo treballant esporàdicament per a l'AVUI. Ara tinc temps a sobras per fer-ho tot perquè la fàbrica on donava la meitat de les meves classes d'anglès va anar a la bancarrota fa poc - 550 persones al carrer. ~~Tota~~ una història.. El producte era bo, tenien comandes, tenien un personal molt professional, però la direcció era una colla de familiars del fundador, saps?, la típica història, que si el gendre, que si el cosí del cunyat - i, en fi, la cosa s'ha acabat com s'ha acabat, amb una gestió financera més que dubtosa. Però els treballadors van poder tenir si més no una petita venjança. La última setmana, van ocupar el despatx del cap de manteniment, l'home més odiat de l'empresa, un ex-militar impresentable que va llogar un escamot de gorilles armats quans els obrers van fer vaga fa un any, i quan aquest va arribar al seu lloc de treball havia de sortir corrents cames ajudeu-me amb tot^a una unió d'obriers a la seva esquena, escridassant-lo. Menys mal que no ~~ere~~^{érem} ~~h~~^h

als anys trenta, oi?

Els Països Catalans han rebut un altre cop de peu als collons, n'estàs assabentat? Refereixo a la decisió del Tribunal Suprem prohibint que la Universitat de València utilitzés el terme 'català' tot obligant-la a substituir-hi 'llengua valenciana' - tot aquest merder gràcies a una querella presentada per uns fatxes castellanoparlants! Fucking incredible, que diuen. I on collons s'ha vist que els jutjats poden ficar-se als assumptes interns d'una universitat, sobretot quan es tracta d'un tema que és competència pròpia d'aquesta? De debò que em treu de polleguera. A Catalunya hi ha tots els problemes lingüístics que vulguis, però s'hi pot viure, almenys se sap quin idioma s'hi està parlant cada dia, però al sud.. Crec que jo mateix seria ben neuròtic si fos un catalanoparlant valencià (i si ademés fos lletraferit, al frenopàtic). Què en deuen pensar els escriptors en 'llengua valenciana' com Ferran Torrent, que ven la meitat dels seus llibres al Principat? Compte, el decret no diu que el català i el valencià són diferents - o el revés - senzillament diu que s'ha de respectar la terminologia de l'Estatut Valenciana, que empra els termes 'valencià' i 'llengua valenciana' per descriure l'idioma que s'hi parla que no és el castellà. Però, és clar, l'impacte que pot tenir l'ús exclusiu de la frase 'llengua valenciana' sobre els valencians i catalans que no són filòlegs experts serà molt fort. Arribarem a veure valencians i catalans negant-se a utilitzar el propi idioma els uns amb els altres, convençuts que són diferents. (Queda ja descomptat quin idioma faran servir en comptes del català). Com ja ha dit en Jaume Fuster, el més greu de tot això és el precedent que s'ha creat, permetent que uns criteris jurídics superin uns criteris científics. No es tracta del sexe dels àngels sinò d'una qüestió perfectament comprovable, sobre la qual ja s'han pronunciat (en favor de la unitat del català, evidentment) tots els especialistes en la matèria arreu del món.

Ben mirat, és extraordinària la passió que susciten les qüestions lingüístiques quan no hi ha una situació normal sinò una de dubtosa, o bé polèmica. L'odi ciríl·lic/llatí entre els serbis i els croats, o les picabaralles entre els 'independents' i els pro-lusitans a Galícia, o els del noruec vell i els del noruec nou, i als Països Catalans, déu n'hi do, n'hi ha per donar i per vendre, els del heavy i els del light, els blavers i els pro-catalans, els

secessionistes de la Franja, els pro-mallorquins, etc. per no parlar de la lluita de sobrevivència diària amb el castellà i el francès i fins i tot amb l'italià. Realment, per explicar la situació del català amb tots els ets i uts a un no-assabentat, faria falta un dia sencer i sense àpats ni descansos. I, no obstant, és fascinant, ens fa sensibles al concepte mateix de llenguatge, d'una manera que no passa als països on es parla un idioma 'consagrat'. I ara, al Mercat Comú, hi ha més i més zones que s'estan convertint en una mena de Catalunya: Holanda, Dinamarca, Bèlgica.. A Holanda per exemple, els especialistes ja comparen la situació lingüística futura dels Països Baixos a una Europa sense fronteres amb la situació actual del català a l'Estat Espanyol..

Acabo de reescriure la final del conte més recent per enèsima vegada. No es tracta de l'argument, on ja està tot dit i fet, sinò del toc final, les últimes paraules. Un conte, aquest, d'unes deu mil paraules. Impublicable a qualsevol revista a causa de la llargària, si més no. Com he dit, la idea és escriure'n quatre o cinc més, fer-ne una tria de tots plegats, i buscar editorial. Tampoc és una qüestió de vida o de mort, però estic content amb els que ja han sortit. Funcionen, que ja és un gran què. Quant al conte en català, l'Antoni m'ha dit que sortirà als voltants de gener.

I és que estem molt a prop de Nadal, Sant Esteve, i Cap d'any (i per a mi el meu aniversari - 30/12 - però sempre queda engolit per les altres!). Ens quedarem a Barcelona, jo i la Désirée, a fer un dinar que déu n'ho do, que cruspirem solets - gairebé l'única cosa que m'agrada del dia de Nadal el qual segueix essent un gran pal per a qualsevol persona mitjament adulta, diria jo. Els preliminaris també: sempre m'empipen cosa de no dir les gentades que fan impassable el centre de la ciutat amb les ganes que tenen de buscar el regal perfecte per a qui collons sigui. L'altre dia estava intentant fer-me un camí al mig d'una colla de consumidors neguitosos, tots lluitant per aconseguir un pam de vista dels aparadors, i llavors em vaig recordar que era un diumenge, diumenge, i totes les botigues estaven tancades, o sigui, que aquella gent hi era per passar l'estona i somiar fins que obrissin l'endemà. I d'això en diuen una crisi?

Bé, Jordi, espero que estiguis be de salut i peles, i tota la família també. No fa gaire que "el nostre president" hi era, a

l'Argentina, diuen que amb molt enrenou. Els reportatges de TV3 donaven la impressió que mitja Argentina estava a l'aguait de tot el hi feia, però no sé, tu, igualment exageraven una mica, no?

Si us plau, dóna els meus records i una abraçada ben forta a la Isabel i a la Glòria. Us desitjo un bon nadal i un any nou molt i molt feliç a tots.

with best wishes,

Matthew

Hola Jordi,

com va tot això en Argentina? joestic bé, tre-

ballant com sempre, però disfrutant ~~ho~~ també

de moltes coses, ancara vaig a classes de català

pero aquest any es molt avorrit, la profesora es una

monja vella qu'ns trata com nens, realment.

Ya verem. Mentrestant pot ser que hem trobat

un pis per viure junts, a qui mateix on viu en

Matthew, un pis a baix. et ~~va~~ escribem quan hem

canbiat, d'acord. Espero que tot vagi bé per tu,

en el any nou, i que podem visitarte en el futur.

Doncs, molts petons.

Denise